

Αθήνα, 1 Δεκεμβρίου 2021

Αρ. Πρωτ. 362 Μ-Δ

Προς

τον Πρόεδρο και το Διοικητικό Συμβούλιο του Ο.ΜΕΔ.

Κοινοποίηση

1. τον Σύλλογο Εκτάκτων Αρχαιολόγων (Σ.ΕΚ.Α)
2. την Ομοσπονδία Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος (Ο.Ι.Υ.Ε.)
3. το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού
4. την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου Κρήτης (ΕΦΑΗ)
5. Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών-Οικονομική Υπηρεσία

ΕΚΘΕΣΗ ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗΣ

Μεσολαβητής: Αφροδίτη Μακρυγιάννη

(υπόθεση συμφιλίωσης (7Σ/2021))

1. Στις 13/09/2021 ο Σύλλογος Εκτάκτων Αρχαιολόγων (Σ.ΕΚ.Α.) υπέβαλε αίτημα στον ΟΜΕΔ (αριθ. πρωτ. 257 Μ-Δ/16-9-2021- (7Σ/2021), με το οποίο ζήτησε τη σύγκληση συμφιλιωτικής σύσκεψης μεταξύ του Σ.ΕΚ.Α. και της Ομοσπονδίας Ιδιωτικών Υπαλλήλων Ελλάδος (Ο.Ι.Υ.Ε.) από την εργατική πλευρά και του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και της Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου Κρήτης (ΕΦΑΗ) από την εργοδοτική πλευρά σύμφωνα με το άρθρο 98 Ν.4808/21, που αντικατέστησε το άρθρο 13 του Ν.18976/1990.
2. Το αντικείμενο της συμφιλιωτικής διαδικασίας, όπως προκύπτει από την αίτηση συμφιλίωσης του Σ.Ε.Κ.Α. που υπεβλήθη στον ΟΜΕΔ με αριθ. πρωτ. 257 Μ-Δ/16-9-2021, αλλά κυρίως από τις συζητήσεις που έλαβαν χώρα στη συνέχεια με τα Μέρη, αφορά την μη αναγνώριση του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού δια της αρμόδιας Εφορείας Αρχαιοτήτων ως εργοδότη των συμβασιούχων αρχαιολόγων, που εργάζονται στις αρχαιολογικές εργασίες στο νέο αεροδρόμιο Καστελλίου στο Ηράκλειο Κρήτης, όπου εκτελούνται δημόσια έργα και επιδρά στα έξως:
 - α) τον όρο που περιλαμβάνεται στις ατομικές συμβάσεις εργασίας ανάμεσα στην πιο πρόσφατη ομάδα συμβασιούχων για τις αρχαιολογικές εργασίες στο νέο αεροδρόμιο Καστελλίου στο Ηράκλειο Κρήτης και στην Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου και αναφέρει: «Ο εργαζόμενος

γνωρίζει και αποδέχεται ανεπιφύλακτα ότι οι πληρωμές των πραγματοποιούμενων δαπανών για αρχαιολογικές εργασίες και έρευνες θα γίνονται μέσω της Ενιαίας Αρχής Πληρωμών

Προς τούτο ουδεμία ευθύνη έχει, ή γεννάται, για το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού για την τυχόν μη ακριβή πληρωμή του εργαζομένου».

β) την απόφαση της ΕΦΑ Ηρακλείου να παρακρατήσει τα ημερομίσθια και τα ένσημα εργαζομένων έπειτα από επίσκεψη εργασίας των τελευταίων τον Μάρτιο του 2021.

γ) τους όρους και τα μέσα προστασίας και ασφάλειας των εργαζομένων στον χώρο του αεροδρομίου.

3. Αναδείχθηκε μεσολαβητής με την Α' κλήρωση στις 30/9/2021.
4. Με την υπ' αριθμ. 272 Μ-Δ /4.10.2021 πρόσκληση μου κάλεσα τον Σ.ΕΚ.Α. και την Ο.Ι.Υ.Ε. σε κατ' ιδίαν συνάντηση με τηλεδιάσκεψη την Πέμπτη 7 Οκτωβρίου και ώρα 15:00 προκειμένου να γίνει συζήτηση για τα θέματα διαφωνίας όπως αυτά εκτίθενται στο έγγραφο τους που κατέθεσαν στον ΟΜΕΔ και ζήτησαν τη διαδικασία συμφιλίωσης. Στη συνέχεια, και για τον ίδιο λόγο, με την υπ' αριθμ. 273 Μ-Δ/4-10-2021 πρόσκληση μου κάλεσα το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού και την Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου Κρήτης σε κατ' ιδίαν συνάντηση με τηλεδιάσκεψη την Πέμπτη 14 Οκτωβρίου και ώρα 10:00. Η πρόσκληση για την συνάντηση κοινοποιήθηκε και στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους (Υπουργείο Οικονομικών) και στην Οικονομική Υπηρεσία του Υπουργείου Μεταφορών και Υποδομών, καθώς από την μελέτη του φακέλου που υπεβλήθη στον ΟΜΕΔ κρίθηκε ότι εμμέσως σχετίζονται με την συμφιλιωτική διαδικασία. Στη συνάντηση τελικά συμμετείχαν οι εκπρόσωποι του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού και της ΕΦΑΗ, οι οποίοι και εξέθεσαν με υπόμνημα τις θέσεις τους. Τέλος, με την υπ' αριθ. πρωτ. 337 Μ-Δ/12-11-2021 πρόσκληση μου κάλεσα και τα δύο μέρη σε κοινή συνάντηση την Πέμπτη 14 Οκτωβρίου και ώρα 10:00 προκειμένου να γίνει αναλυτική συζήτηση για τα αντικείμενα της συμφιλιωτικής διαδικασίας. Στην κοινή συνάντηση συμμετείχαν τόσο οι εκπρόσωποι των εργαζομένων, όσο και οι εκπρόσωποι του ΥΠΠΟΑ, της ΕΦΑΗ και του Οικονομικού Τμήματος του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών από την πλευρά της εργοδοσίας.
5. Κατά την διάρκεια των κατ' ιδίαν συναντήσεων ζήτησα από τα δύο μέρη να υποβάλλουν εγγράφως τις θέσεις τους και να τις τεκμηριώσουν.
Ο ΣΕΚΑ απέστειλε ηλεκτρονικά όσα του ζητήθηκαν με τα σχετικά Υπομνήματα του προς τον Ο.ΜΕ.Δ στις 18/10/2021.
Η ΕΦΑΗ απέστειλε ηλεκτρονικά όσα της ζητήθηκαν με τα σχετικά Υπομνήματα της προς τον Ο.ΜΕ.Δ στις 4/11/2021.

6. Κατά την διάρκεια των συναντήσεων, αλλά και στα Υπομνήματα που κατέθεσαν οι εκπρόσωποι των εργαζομένων στον Ο.ΜΕ.Δ. υποστήριξαν, μεταξύ άλλων, ότι:

α) ο επίμαχος όρος ο οποίος περιλαμβάνεται στη σύμβαση είναι παράνομος και καταχρηστικός και συμπεριελήφθη για πρώτη φορά σε συμβάσεις του Υπουργείου Πολιτισμού ενώ δεν έχει συμπεριληφθεί και σε καμία άλλη περίπτωση σύμβασης οποιουδήποτε άλλου Υπουργείου, ή και της Ενιαίας Αρχής Πληρωμής.

Όπως αναφέρουν δε στο Υπόμνημα τους «... από τον Αστικό Κώδικα συνάγεται ρητά ότι ο εργοδότης έχει υποχρέωση να καταβάλει το συμφωνημένο μισθό στον εργαζόμενο και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να προβλεφθεί εξαίρεση του εργοδότη από την παραπάνω υποχρέωση. Σε περίπτωση δε που προβλέπεται τέτοιος όρος στη σύμβαση εργασίας, αυτός είναι αυτοδίκαια άκυρος ως παράνομος».

Επεσήμαναν επίσης ότι η υποχρέωση καταβολής του συμφωνημένου μισθού είναι υποχρέωση του εργοδότη, στον οποίο παρέχει την εργασία του ο εργαζόμενος και ο οποίος επωφελείται και καρπύεται της εργασίας του εργαζομένου και εποπτεύει την άσκηση των καθηκόντων του εργαζομένου. Στην προκειμένη περίπτωση όπως ανέφεραν εργοδότης είναι το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού, που υπογράφει και τη σύμβαση με τον εργαζόμενο, καθώς είναι ξεκάθαρο στη νομολογία ότι εργοδότης είναι αυτός, που προσλαμβάνει και καθορίζει τα εργασιακά καθήκοντα και τις υποχρεώσεις του εργαζομένου.

β) η απόφαση της ΕΦΑΗ να παρακρατήσει ημερομίσθια και ένσημα εργαζομένων είναι παράνομη και καταχρηστική και ότι η εξαήμερη επίσχεση εργασίας συμβασιούχων τον Μάρτιο του 2021 ήταν απολύτως σύννομη, διότι οφειλόταν στη μη καταβολή των αποδοχών των συμβασιούχων αρχαιολόγων, που παρείχαν τις υπηρεσίες τους με την εποπτεία της ΕΦΑΗ.

Όπως αναφέρουν αναλυτικά και στο Υπόμνημα τους για την επίσχεση η οποία ξεκίνησε στις 17 Μαρτίου και έληξε στις 24 Μαρτίου, οπότε και κατετέθησαν οι μισθοί στους τραπεζικούς λογαριασμούς των εργαζομένων, είχε εγκαίρως ειδοποιηθεί η εργοδοσία. Υποστήριξαν δε ότι η ενημέρωση προς τους εν. επισχέσει εργαζομένους από την ΕΦΑΗ, ότι υπεγράφη η απόφαση κατανομής της πίστωσης για την μισθοδοσία τους σε καμία περίπτωση δεν ισοδυναμεί με πληρωμή και επομένως νομίμως συνεχίστηκε η επίσχεση. Παράλληλα τόνισαν ότι ο μόνος αρμόδιος να κρίνει τη νομιμότητα, ή μη, της επίσχεσης εργασίας είναι ο φυσικός Δικαστής.

γ) τα μέσα ασφάλειας είναι ελλιπή και ότι θα πρέπει να ληφθούν επιπρόσθετα μέτρα για την ασφαλή μετακίνηση των εργαζομένων στις ανασκαφές και στο χώρο του εργοταξίου. Όπως ανέφεραν οι εργαζόμενοι μετακινούνται με τα δικά τους μέσα τα οποία σε πολλές περιπτώσεις, λόγω της διαμόρφωσης του χώρου, έχουν υποστεί ζημιές. Αναφέρθηκαν επίσης στις τεχνικές ελλείψεις που αντιμετωπίζουν σε καθημερινή βάση οι εργαζόμενοι αρχαιολόγοι για την εκτέλεση της εργασίας τους.

7. Κατά την διάρκεια των συναντήσεων, αλλά και στα Υπομνήματα που κατέθεσαν οι εκπρόσωποι του Δημοσίου στον Ο.ΜΕ.Δ., υποστήριξαν, μεταξύ άλλων, ότι

α) Το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού έχει υπογράψει Μνημόνιο Συνεργασίας με το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών για την διενέργεια αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών στο πλαίσιο του Έργου «Μελέτη, Κατασκευή Χρηματοδότηση, Λειτουργία, Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης και τη Μελέτη, Κατασκευή και Χρηματοδότηση των οδικών του συνδέσεων».

Όπως ανέφεραν σύμφωνα με το Μνημόνιο Συνεργασίας η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου (ΕΦΑΗ) είναι φορέας υλοποίησης του φυσικού αντικείμενου αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών. Η ΕΦΑΗ διενεργεί τις αρχαιολογικές έρευνες και εργασίες, οι οποίες μεταξύ άλλων περιλαμβάνουν και την πρόσληψη του απαιτούμενου προσωπικού για την εκτέλεση τους. Οι προσλήψεις και τυχόν παρατάσεις της απασχόλησης του υπηρετούντος προσωπικού γίνονται από την ΕΦΑΗ, σύμφωνα με τις ανάγκες και τις διαθέσιμες πιστώσεις. Επομένως η ΕΦΑΗ και το Υπουργείο Πολιτισμού δεν φέρουν ευθύνη για την ακριβόχρονη πληρωμή των συμβασιούχων αρχαιολόγων, όπως ακριβώς αναγράφεται και στη Σύμβαση Εργασίας, καθώς όπως δήλωσαν δεν είναι ούτε η ΕΦΑΗ ούτε το Υπουργείο Πολιτισμού ο εργοδότης.

β) ακολουθείται πλήρως η νόμιμη διαδικασία, όπως αυτή ορίζεται, για την πληρωμή των συμβασιούχων για τις αρχαιολογικές εργασίες στο αεροδρόμιο Καστελλίου και οι λόγοι των όποιων καθυστερήσεων οφείλονται στην τυπική διαδικασία που οφείλουν να ακολουθήσουν τόσο η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου Κρήτης, όσο και το Οικονομικό Τμήμα του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών.

γ) η Εφορεία Αρχαιοτήτων Ηρακλείου δεν είναι ο Εργοδότης. Όπως δήλωσαν εργοδότης είναι το Ελληνικό Δημόσιο και αναφέρθηκαν στο Μνημόνιο Συνεργασίας που έχει υπογραφεί με το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών που είναι και ο κύριος του Έργου.

δ) όσον αφορά την παρακράτηση ημερομισθίων και ενσήμων συμβασιούχων έπειτα από την επίσχεση εργασίας που πραγματοποιήθηκε τον Μάρτιο του 2021 ανέφεραν ότι όφειλαν να κάνουν σχετικό ερώτημα περί της νομιμότητας, ή μη, της επίσχεσης εργασίας στον Νομικό Σύμβουλο του ΥΠΠΟΑ, καθώς οι εν επισχέσει εργαζόμενοι είχαν ενημερωθεί από τις 19 Μαρτίου ότι υπεγράφη η απόφαση για την κατανομή της πίστωσης για την μισθοδοσία τους. Απάντηση στο ερώτημα τους δεν έχουν λάβει ακόμα.

ε) όσον αφορά τα μέσα ασφάλειας των εργαζομένων δήλωσαν ότι είναι επαρκή και σύμφωνα με τα όσα ορίζει ο σχετικός νόμος. Οι εκπρόσωποι του Δημοσίου αναφέρθηκαν αναλυτικά στις διαδικασίες που ακολουθούνται για την ασφάλεια των εργαζομένων στο χώρο του εργοταξίου και ειδικότερα στις ανασκαφές. Σύμφωνα δε και με το Μνημόνιο Συνεργασίας η ασφάλεια του εργοταξίου συμπεριλαμβανομένων των χώρων των αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών καθώς και του προσωπικού ή τρίτων αποτελεί ευθύνη του Κυρίου του Έργου, δηλαδή του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών και του Αναδόχου, δηλαδή της ΤΕΡΝΑ. Ευθύνη της αρμόδιας

Εφορείας Αρχαιοτήτων Ηρακλείου είναι τα μέσα ατομικής προστασίας των εργαζομένων στο έργο αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών. Όπως δε αναφέρθηκε η ΕΦΑΗ έχει αποστείλει επιστολή σχετικά με την τήρηση των μέτρων ασφάλειας του προσωπικού του έργου των αρχαιολογικών εργασιών προς την ΥΥΜΕ/Ε.Υ.Δ.Ε/Κ.Σ.Ε.Σ.Π. και τον Διεθνή Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης Α.Ε. με κοινοποίηση στο ΥΠΠΟΑ και την ΤΕΡΝΑ.

8. Στην κοινή συνάντηση η ΕΦΑΕ συμφώνησε να διαγραφεί ο επίμαχος όρος από τις μελλοντικές συμβάσεις. Οι εργαζόμενοι ζήτησαν ο επίμαχος όρος να διαγραφεί και στη συγκεκριμένη σύμβαση και η ΕΦΑΗ επιφυλάχθηκε να εξετάσει αν αυτό είναι δυνατόν. Επίσης η ΕΦΑΗ δήλωσε ότι θα προσπαθήσει να επισπευσθεί η απάντηση που αναμένουν σχετικά με τη νομιμότητα, ή μη, της επίσχεσης εργασίας. Η ΕΦΑΗ επέμεινε στη θέση της ότι εργοδότης είναι το Ελληνικό Δημόσιο με το οποίο διαφώνησαν πλήρως οι εργαζόμενοι.

κατόπιν αυτών

Διαπιστώνεται η ουσιαστική ανταλλαγή απόψεων των μερών για τα θέματα διαφωνίας, που τέθηκαν προς διευθέτηση με την αίτηση συμφιλίωσης και κηρύσσεται περαιωμένη η διαδικασία συμφιλίωσης.

Αντίγραφα των Πρακτικών Συμφιλίωσης χορηγούνται στα μέρη σύμφωνα με την παρ. 9 του άρθρου 3 του Ν.1876/1990, όπως αυτό έχει αντικατασταθεί και ισχύει σύμφωνα με το άρθρο 98 του Ν.4808/2021.

Η Μεσολαβητής

Αφροδίτη Μακρυγιάννη